

των Ανδρέα Ξύδη και
Κων/νου Θεοδώρου

Οι λειτουργίες του στρατοπέδου και η πύλη εισόδου

Το φθινόπωρο του 1941, οι Γερμανοί άρχισαν να κατασκευάζουν το στρατόπεδο συγκέντρωσης κοντά στο εγκαταλελειμμένο πολωνικό χωριό Μπζεζίνκα, περίπου 3 χιλιόμετρα από το Άουσβιτς Ι. Αν και αρχικά προοριζόταν για Σοβιετικούς αιχμαλώτους πολέμου, εξελίχθηκε στο μεγαλύτερο κέντρο εξόντωσης Εβραίων, στο πλαίσιο της "Τελικής Λύσης".

Το 1942, λειτούργησαν οι πρώτοι θάλαμοι αερίων και το 1943 προστέθηκαν μεγαλύτεροι μαζί με κρεματόρια.

Αποτέλεσε το μεγαλύτερο ναζιστικό στρατόπεδο συγκέντρωσης, με κρατούμενους από διάφορες εθνικότητες.

Η κεντρική πύλη, από την οποία περνούσαν τα τρένα με τους Εβραίους, οδηγούσε στην πλατφόρμα, το κεντρικό σημείο του στρατοπέδου που χαρακτηριζόταν από μια τεράστια κλίμακα εγκαταστάσεων και έργων υποδομής, που περιλάμβαναν δεκάδες χιλιόμετρα ηλεκτροφόρου συρματοπλέγματος, τάφρους, δρόμους, και ξύλινα ή πλινθόκτιστα κτίρια για τη στέγαση των κρατουμένων και τη λειτουργία των SS.

Οι κοιτώνες και ο διαχωρισμός του στρατοπέδου (B1 και B2)

Το 1941, χτίστηκαν οι πρώτοι κοιτώνες χρησιμοποιώντας ερείπια από την Πολωνία.

Το 1942, στον τομέα Β άρχισαν οι πρώτοι κοιτώνες.

Στον πρώτο υποτομέα (B1) τον Μάρτιο του 1942 τοποθετήθηκαν άντρες, ενώ στον δεύτερο γυναίκες.

Τελικά το 1943 ο τομέας έγινε εξ ολοκλήρου γυναικών.

Ο δεύτερος υποτομέας (B2) χωρούσε 7 στρατόπεδα και χρησιμοποιήθηκε για έναν χρόνο (1943-1944).

Οι πλινθόκτιστοι κοιτώνες προοριζόνταν για 700σιους κρατούμενους. Κάθε κρεβάτι ήταν για 4 άτομα. Εκεί κοιμόντουσαν, χωρίς καθόλου μαξιλάρια και τα υπόλοιπα που χρειάζονται, ενώ η θέρμανση από τις μικρές σόμπες που υπήρχαν δεν ήταν αρκετή.

Οι ξύλινοι κοιτώνες προοριζόνταν για 400 άτομα χωρίς παράθυρα. Εκεί, υπήρχαν 3ωροφα κρεβάτια με κουβέρτες. Η θέρμανση αποτελούνταν από σόμπες των οποίων η απόδοση ήταν ανεπαρκής.

Εξ αιτίας της έλλειψης υγιεινής, οι ψείρες και οι αρουραίοι συχνά μετέδιδαν αρρώστιες.

Η πλατφόρμα και τα ερείπια των θαλάμων

Σε αυτό το σημείο έφταναν τα τρένα που μετέφεραν εκατοντάδες χιλιάδες Εβραίους. Οι μη ικανοί για εργασία δολοφονούνταν από τους SS. Το 1944 οι Γερμανοί μετέφεραν Πολωνούς από τη Βαρσοβία και εν συνεχεία αναχωρούσαν για άλλα στρατόπεδα.

Στην άκρη της πλατφόρμας βρίσκονται ερείπια θαλάμων, ενώ στις λίμνες που υπάρχουν δίπλα έριχναν τους νεκρούς.

Μνημείο θυμάτων

Το μνημείο των θυμάτων του ολοκαυτώματος των εκατομμυρίων Εβραίων βρίσκεται στο Μπίρκεναου από το 1967. Στο μνημείο υπάρχουν 23 επιγραφές στα ισπανοεβραϊκά, τα ουκρανικά, τα ολλανδικά, τα ελληνικά, τα γερμανικά, τα αγγλικά και σε πολλές άλλες γλώσσες.

Αξίζει να γνωρίζουμε:

- Η μαζική εξόντωση των Εβραίων ξεκίνησε στο Άουσβιτς το 1942. Οι Γερμανοί έθεσαν σε λειτουργία προσωρινούς θαλάμους για οικογένειες από την Πολωνία. Κατ' αρχήν, οι νεκροί θάβονταν σε ομαδικούς τάφους, ενώ έπειτα καίγονταν.
- 4 μεγαλύτεροι θάλαμοι αερίων και κρεματόρια, πρωτολειτούργησαν το 1943. Οι θάλαμοι αερίων και τα αποδυτήρια ήταν υπόγεια. Η επιφάνεια κάθε θαλάμου ήταν 210 τετραγωνικά μέτρα.
- Από το 1942 έως το 1944 οι Γερμανοί εξόντωσαν 1.000.000 Εβραίους συμπεριλαμβανομένου ανηλίκων, γυναικών και ηλικιωμένων. Οι σοροί τους καίγονταν σε κλιβάνους αποτέφρωσης και λάκκους καύσης.